

-ARAŞTIRMA MAKALESİ-

**“HAKLI SAVAŞ TEORİSİ” İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN
BİBLİYOMETRİK HARİTALANDIRILMASI**

Serdar ÇUKUR¹ & Ahmet KARAGÜZEL²

Öz

Bu çalışmada, “haklı savaş teorisi” anahtar kelimesinin yer aldığı çalışmaları incelemek amaçlanmaktadır. Bu amaç temelinde bu çalışmada, Web of Science (WOS) veri tabanı üzerinden elde edilen nicel veriler kullanılmıştır. Bu verilerde, Vosviewer programı kullanılarak grafiklendirilmiştir. Tüm bunların yanı sıra, WOS’ta “just war theory” anahtar kelimesi üzerinden yapılan tarama neticesinde 1978-2024 yılları arasında makale, bildiri, kitap bölümü ve kitap gibi çeşitli çalışma türleriyle yayınlanan 708 esere ulaşılmıştır. Bu yıllar arasında, bu çalışma türleri arasında en fazla yoğunluğa ise 588 eser ile makale sahiptir. 708 esere arasında en fazla sayıda esere ise de 15 çalışma ile Tamar Meisels tarafından kaleme alındığı görülmüştür. Ayrıca, eserlerin araştırma alanlarında da çok çeşitli olduğu görülmüştür. Bunlardan bazıları şunlardır: Hükümet Hukuku, Felsefe, Uluslararası İlişkiler, Din, Sosyoloji vb. Öyle ki bu alanlar arasında hükümet hukuku ön sırada yer almaktadır. Öte yandan, devlet noktasında en fazla eserin ABD (248) tarafından yayınlanmıştır. Ayrıca kurumlar bazında ise doküman sayısı ve atıf sayısı başlıklarında Oxford University birinci sırada bulunmaktadır. İlaveten, kurumlar nazarında toplam bağlantı gücü başlığı altında Australian National University en ön sırada bulunmaktadır. Öte yandan yazarların eserlerinde kullandıkları diller irdelendiğinde İngilizceden Almancaya, Fransızcaya İtalyanca kadar çok çeşitli olduğu görülmüş ve bu diller arasında yazarların eserler arasında en fazla kullandıkları dilin İngilizce olduğu tespit edilmiştir. Eserlerin yayınlandıkları endekslerin de AHCI, SSCI, ESCI ve SCI gibi çeşitli olduğu görülmüştür. Bu endeksler arasında en fazla eserin yayınlandığı endeksin ise de 248 ile AHCI olduğu tespit edilmiştir. Tüm bunların yanı sıra, eserlerde kullanılan anahtar kelimeler arasında çok sık tekrar edilen kelimeler arasında ilk beşte “just war theory, just war, war, pacifism ve ethics” şeklinde sıralanan kelimeler bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Haklı Savaş Teorisi, Savaş, Bibliyometrik Analiz, Web of Science, Vosviewer, Tamar Meisels.

JEL Kodları: Z0

Başvuru: 21.11.2024

Kabul: 29.01.2025

¹ Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, serdarcukur5@gmail.com, Bursa, Türkiye, ORCID No: 0000-0003-1394-0934

² Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ahmetkaraguzel7@gmail.com, Bursa, Türkiye, ORCID No: 0000-0001-5654-6369

BIBLIOMETRIC MAPPING OF STUDIES ON ‘JUST WAR THEORY’³

Abstract

This study has been designed to analyse the extant literature on the subject in which the keyword 'just war theory' appears. This study utilised quantitative data obtained from the Web of Science (WOS) database, which were then graphically represented using the Vosviewer programme. In addition, a search for the keyword 'just war theory' in WOS yielded 708 works published between 1978 and 2024, encompassing various study types such as articles, papers, book chapters and books. The predominant study type in this period is articles, comprising 588 works. Notably, Tamar Meisels contributed the highest number of publications, with 15 works. The research fields are diverse, including Governmental Law, Philosophy, International Relations, Religion, Sociology, and more. Notably, the field of governmental law emerges as the leader among these disciplines. The USA has published the highest number of works on the state (248); conversely, in terms of institutions, Oxford University ranks first in terms of both the total number of documents and citations, and the Australian National University ranks first in terms of total link strength. An analysis of the languages used by authors of the publications indicates a broad spectrum, ranging from English to German, French and Italian. The preponderance of the English language in the author's choice of language is noteworthy among these languages. A study of the indexing of the works revealed that they appeared across a variety of different indexes including AHCI, SSCI, ESCI and SCI. The AHCI index was found to be the index in which the most works were published with a total of 248. Furthermore, an analysis of the keywords used in the works indicated that those related to the just war theory, the just war, war, pacifism, and ethics were amongst the first five words to be repeated most frequently.

Keywords: *Just War Theory, War, Bibliometric Analysis, Web of Science, Vosviewer, Tamar Meisels.*

JEL Codes: Z0

“Bu çalışma Araştırma ve Yayın Etiğine uygun olarak hazırlanmıştır.”

1. GİRİŞ

Milattan Önce (M.Ö.) 700-450 arasında, şehir devletlerinde hem savaşlar hem de bu savaşların sınırlandırılması hakkında bazı gelişmeler yaşanmıştır (Hoş, 2020: 16). M.Ö. 461-445 yıllarında, Peloponnesos savaşlarından birincisi yaşanmıştır. Bu savaşın ardından, taraflar arasında 30 yıllık bir barış döneminin yaşanacağı bir antlaşma imzalanmıştır (Nye ve Welch, 2013: 20). Ancak bu dönemde Atina'nın kurduğu ittifakın Sparta tarafında endişe yaratması ittifakın 14 yıl sonra bozulmasına neden olmuştur (Thukydides, 2010: 21). Bu durum beraberinde, M.Ö. 431-404

³ The Extended English Summary is located the end of the Article

yılları arasında Peloponnesos Savaşlarından ikincisinin yaşanmasına neden olmuştur. Bu savaşın sonucunda ise Atina yenilmiştir (Nye ve Welch, 2013: 45). Öte yandan, Antik Yunan döneminde savaş ahlakının da düzeltilmesi noktasında i) tutsaklara karşı fidyenin talep edilmesi, ii) saldırılarda ilk hedefin sivillerin / savaşçı olmayanların olmaması ve iii) savaş, bir düello ile başlatılması, savaş ödülünün belirlenmesi ve zafer kazanana karşı saygı duyulması gibi çeşitli düzenlemeler yapılmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra, Antik Yunan döneminde Thukydides tarafından yazılan “Peloponnesos Savaşları Tarihi” adlı eserin Melos diyalogu bölümünde, Yunan Kanunnamesinde ve Planto ve Aristoteles gibi savaşa ve savaşın yürütülmesine ilişkin düşüncelerinde savaşa ilişkin bazı düşüncelerin zikredildiği görülmüştür. Örneğin, Aritoteles’in Politika adlı eserinde meşru bir savaşın sürdürülmesi noktasında i) *kendini savunmak*, ii) *müttefiklere ve dostlara yardım etmek*, iii) *şehir devletlerine avantaj sağlamak* ve iv) *kurallara uymayı reddetmeler üzerinde otorite sağlamak* gibi bazı şartlardan bahsedilmektedir (Hoş, 2020: 16-19).

Haklı savaş düşüncesinde karşımıza çıkan önemli isimlerden bir tanesi St. Augustinus’tur (Özlük, 2015: 23). St. Augustinus, dünyevi iktidar ve Tanrısal iktidar noktasında yaşanan uyumsuzluğa çözüm getirmiş olmasından ötürü önemli biridir (BBC, Türkçe 2013). Haklı savaş’ın babası olarak adlandırılan Augustinus, bir savaşın haklı olabilmesi için üç şartı öne sürmüştür. Bunlar; i) *haklı bir nedenin olması*, ii) *meşru bir otorite tarafından yapılması* ve iii) *iyi niyetin bulunması* (Ereker, 2004: 8). Augustinus tarafından haklı neden şartlarını i) *yanlış hareketi düzeltme*, ii) *haksızlıkla alınan bir şeyi geri alma* ve iii) *sebepten oluşan bir zarar için ölçü alma* üzerinden izah edilirken, meşru otorite olarak hükümdar işaret edilmiştir (Kalkavan Taslaman, 2011: 35). Ayrıca Augustinus tarafından iyi niyet ile savaşın gayesinin ilintili olduğu, savaşın maksadının aslında barışın tesis edilmesi olduğu (Ereker, 2004: 8-9), son çare prensibi noktasında ise münakaşanın sona erdirilmesinde kısa süreli savaşların etkisine, orantılılık prensibi noktasında da savaşın barışı geri getirmede bir nevi ışık olabileceğine, savaşın aslında büyük bir iyilik olarak değerlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır (Mattox, 2006: 78-82). Tüm bunların yanı sıra, Augustinus, jus in bello özelinde de görüşlerini iki ilke üzerinden açıklamıştır: Ayırt etme ve orantılılık (Kalkavan Taslaman, 2011: 47-53).

Haklı savaşın tarihsel serüveninde üzerinde durulması gereken isimlerden bir diğeri, Gratian’dır. Gratian’ın “Decretum” isimli eseri, haklı savaşın tekrardan dirilmesine imkân sağlamıştır (Johnson, 1994: 324). Ardından, bu gelenekte irdelenmesi gerek isimlerden bir başkası, Thomas Aquinas’tır. Aquinas, haklı bir savaşta üç koşuldan bahsetmektedir. Koşullardan birincisi, haklı bir nedenin olmasıdır. Bu koşulda, Aquinas, karşı tarafından suçlu olması üzerinde durmaktadır. İkinci koşul, meşru bir otoritenin varlığıdır. Bu koşulda da Aquinas, kamusal otoriteye dair vurgu yapmaktadır. Son koşul ise iyi niyetin olması gerekliliğidir. Bu koşulu da Aquinas, barışın sağlanması ve masumlara karşı zarar verilmesi gibi vurgular üzerinde durmaktadır (Ereker, 2004: 12). Aquinas’ın haklı savaş geleneğine sağlamış olduğu katkı, sonraki dönemlerde de bu geleneğe dair Francisco De Vitoria gibi önemli düşünürlerin görüş beyan etmelerinin önünü açmıştır (Özlük, 2015: 24-25).

Haklı savaşın tarihsel serüveninde ele alınması gereken önemli isimlerden biri de Francisco De Vitoria'dır. Vitoria, haklı savaş geleneğinde üç koşuldan bahsetmektedir (Akal, 1997: 61; Vitoria, 2017: 111-117): Haklı neden, meşru otorite ve iyi niyet. 16.yüzyılda ise haklı savaşın gelişimine katkı sağlayan isimleri, Niccolo Machiavelli, Balthazar Ayala ve Alberico Gentili şeklinde sıralamak mümkündür (Hoş, 2020: 49-54). Bu isimlerden Alberico Gentili tarafından haklı neden koşulları şu şekilde sıralanmıştır: *Savaşın açıkça ilan edilmesi, halkın iyiliğini amaçlamak, başka devletin vatandaşlarının zulümden kurtarmak ve müttefiklere yardım etmek*. Ayrıca Gentili tarafından istisnai durumlar haricinde savaş sırasında kadınlara, çocuklara, din adamlarına, yolculara, tüccarlara dokunulmaması gerektiğine, ortaya yolun bulunmasına ve karşı tarafa orantılı davranılması gibi savaş hukuku açısından gerekli hususlara değinilmiştir (Kalkavan Taslaman, 2011: 163-177).

Haklı savaş geleneğinde vurgulanması gereken önemli isimlerden bir başkası da Francisco Suarez'dır (Ereker, 2004: 17). Suarez, bir savaşın haklı bir şekilde sürdürülmesi adına bazı koşulların yerine getirilmesinden bahsetmektedir. Bu koşullardan birincisi, haklı bir nedenin olmasıdır. Bunlar; büyük bir haksızlığın yapılmış olması, devletin kendisini savunması gibi. İkinci koşul ise meşru bir otorite tarafından ilan edilmesidir. Bu koşulda hükümdar işaret edilmektedir. Sonuncu koşul ise orantılılık ilkesidir. Bu koşula gerek savaşın başlaması sırasında, gerekse de savaş sonrasında zaferde uyulması gerekir (Kalkavan Taslaman, 2011: 141-150).

Haklı Savaş geleneğine katkı sağlayan önemli isimlerden biri tanesi de Hugo Grotius'tur (Jeffery, 2006: 15). Grotius tarafından savaşın doğal hukuka aykırı olmadığını ve haklı savaş nedenlerini şu şekilde sıralanmıştır: Kişinin kendisini müdafaa etmesi, mülkiyetin geri kazanılması ve de cezalandırma. Öte yandan Grotius, haklı bir savaşta suç işlemedikleri takdirde kadınlara, çocuklara, din adamlarına vb. suçsuz kimselere dokunulmaması gerektiğini vurgulamıştır (Grotius, 2011: 31-32, 41,71, 284- 289).

Haklı savaş geleneğinin tarihsel serüveninde ele alınması gereken isim de Emmerich de Vattel'dir. Vattel, devletler arasında yaşanan uyuşmazlıkların temelinde otorite eksikliğine olduğuna vurgu yapmaktadır (Hoş, 2020: 61). Ayrıca Vattel, devletlerin savaş ilan etme noktasında haklarını birkaç temelde sıralamaktadır: Kendisine zarar verilmesi, kendisinin hakkının çiğnenmesi ve ihtimalin olması (Dalar, 2008: 232). E. Vattel sonrasında ise haklı savaş geleneğine Immanuel Kant'ın ve George Wilhelm Friedrich Hegel gibi düşünürlerin katkı sağladığı görülmüştür. 19.yüzyılda ve 20.yüzyılda göz ardı edilen haklı savaş geleneğinin 1945'ten sonra yeniden canlandığı gözlenmiştir (Hoş, 2020: 52-53,64,67-68). Öyle ki bu düşüncenin gelişmesi noktasında William O'Brien, Paul Ramsey ve Micheal Walzer gibi önemli isimlerin etkileri olduğu görülmüştür (Ereker, 2004: 32).

Michael Walzer, haklı savaş düşüncesi noktasında ahlakın ve stratejinin savaşla ilintili olduğuna, jus ad bellum ve jus in bello kavramlarının önemine ve savaşın ne zaman izin verileceği ve suç sayılacağı gibi hususlara vurgu yapmıştır. Ayrıca,

Walzer, sivillerin dokunulmazlığına “Çifte Etki” terimi üzerinden açıklamıştır (Walzer, 2010: 23-47,73-98,212). Öte yandan Paul Ramsey ise haklı savaş noktasında, bu savaşın bir askeri-politik bir kuram olduğuna, şiddete başvurmada komşuların hayatlarını ve mallarını muhafaza etmek gibi unsurların etkin olduğu, kötü hareketlerin cezalandırılması ve insan haklarının ihlal edilmesi gibi durumların haklı sebepler içerisinde yer aldığına, ulus devletin savaş ilan etme yetkisine (Kalkavan Taslaman, 2011: 223-226), sivillerin dokunulmaz olduğuna ve de orantılılık ilkesinin önemine vurgu yapmıştır. Sonuncu isim olan William O’Brien ise de jus ad bellum hususunda vurgulara değinmiştir. Öte yandan, O’Brien’in bireye yaptığı vurgunun önemine rastlanılmaktadır (Ereker, 2004: 33-34).

Tüm bunların yanı sıra, haklı savaş geleneğinin tarihsel derinliği ele alındığında haklı savaş geleneğinin iki terim ekseninde, bazı ilkeler üzerine inşa edildiği görülmüştür: Jus ad bellum ve jus in bello (Johnson, 1994: 322). Jus ad bellum’un bünyesinde yer alan ilkeleri de şu şekilde sıralamak mümkündür. Bunlar; Haklı neden (Ereker, 2004: 2), meşru otorite (Hocaoğlu, 2003: 113), meşru amaç (Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2016), son çare (Hocaoğlu, 2003: 113), başarı olasılığı (Özlük, 2015: 30) ve orantılılık (Hocaoğlu, 2003: 113). Öte yandan, jus in bello içerisinde yer bulan ilkeler ise de ayırım gözetme (Hocaoğlu, 2003: 113) ve orantılılık (Özlük, 2015: 31).

Sonuç olarak, haklı savaş teorisinin felsefi alt yapısı irdelendiğinde Antik Yunan dönemine kadar uzanmaktadır. Antik Yunan döneminden sonra uzan bir zaman kaderine terk edilen bu teorisin tekrardan ortaya çıkmasına St. Augustinus’un etkisi olmuştur. St. Augustinus’tan sonra günümüze kadar Thomas Aquinas’tan Francisco De Vitoria’ya, Hugo Grotius’tan Micheal Walzer’e kadar önemli düşünürlerin bu teorisin şekillenmesine önemli katkılar sağladıkları görülmüştür. Tarihsel derinliği derin olan bu teorisin aynı zamanda, çeşitli çalışmalara da konu olması imkân sağlamıştır. Çalışmanın sonraki bölümünde de günümüzde, bu teori özelinde yapılan çalışmalara dair bilgilere yer verilecektir.

1. Literatür Taraması

Çalışmanın bu bölümünde, WOS’ta “just war theory (haklı savaş teorisi)” anahtar kelimesi üzerinden yapılan tarama neticesinde elde edilen 708 eser üzerinden atıf kriteri temelinde en önemli 30 eser ait özet bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Haklı Savaş Teorisi ile İlgili Eserler

Yazar- Yıl	Çalışmanın Başlığı	Çalışma Türü	Araştırma Alanı	Atıf Sayısı
(Farr, 2008)	Locke, Natural Law, And New World Slavery	Makale	Siyaset ve Hukuk	92
(Sparrow, 2016)	Robots And Respect: Assessing The Case Against Autonomous Weapon Systems	Makale	Uluslararası İlişkiler	70
(Vanderheide n, 2005)	Eco-Terrorism or Justified Resistance?	Makale	Siyaset ve Hukuk	63

	Environmentalism And The "War On Terror"			
(Purves vd., 2015)	Autonomous Machines, Moral Judgment, and Acting for the Right Reasons	Makale	Felsefe	58
(Inghilleri, 2010)	"You Don't Make War Without Knowing Why" The Decision to Interpret in Iraq	Makale	İletişim	57
(Sjoberg & Peet, 2011)	Targeting Women in Wars	Makale	Siyaset ve Hukuk	55
(Kamm, 2004)	Failures Of Just War Theory: Terror Harm, And Justice	Makale	Felsefe	49
(Fabre, 2008)	Cosmopolitanism, Just War Theory And Legitimate Authority	Makale	Uluslararası İlişkiler	47
(Megoran, 2008)	Militarism, Realism, Just War, Or Nonviolence? Critical Geopolitics And The Problem Of Normativity	Eleştiri	Cografya	45
(Walzer, 2002)	The Triumph Of Just War Theory (And The Dangers Of Success)	Makale	Sosyal Bilimler	42
(Burke, 2004)	Just War Or Ethical Peace? Moral Discourses Of Strategic Violence After 9/11	Makale	Uluslararası ilişkiler	41
(Flint & Falah, 2004)	How the United States justified its war on terrorism: prime morality and the construction of a 'just war'	Makale	Kalkınma Çalışmaları	39
(Langan, 1984)	The Elements of Augustine Just War Theory	Makale	Din	39
(Kreps & Kaag, 2012)	The Use of Unmanned Aerial Vehicles in Contemporary Conflict: A Legal and Ethical Analysis	Makale	Siyaset ve Hukuk	37
(Lazar, 2017)	Just War Theory: Revisionists Versus Traditionalists	Kitap Bölümü	Siyaset ve Hukuk	36
(Williams, 2012)	Kant And The End Of War: A Critique of Just War Theory	Kitap	Felsefe	36
(Asad, 2010)	Thinking About Terrorism And Just War	Makale	Uluslararası İlişkiler	35
(Simpson & Müller, 2016)	Just War And Robots' Killings	Makale	Felsefe	34
(Blair & Kalmanovitz, 2016)	On the Rights of Warlords: Legitimate Authority and Basic Protection in War-Torn Societies	Makale	Siyaset ve Hukuk	30
(Horowitz, 2016)	The Ethics & Morality of Robotic Warfare: Assessing the Debate over Autonomous Weapon	Makale	Sanat ve Beşeri Bilimler	27
(Brunstetter & Zartner, 2011)	Just War against Barbarians: Revisiting the Valladolid Debates between Sepulveda and Las Casas	Makale	Siyaset ve Hukuk	25
(Rodin, 2008)	Two Emerging Issues of Jus Post Bellum: War Termination and	Kitap Bölümü	Uluslararası İlişkiler	24

	The Liability Of Soldiers for Crimes of Aggression			
(Bazargan, 2013)	Complicitous Liability in War	Makale	Felsefe	22
(Nardin, 2006)	International Political Theory and The Question of Justice	Makale	Uluslararası İlişkiler	22
(Frazer & Hutchings, 2007)	Argument and Rhetoric in the Justification of Political Violence	Makale	Siyaset ve Hukuk	21
(Zurbuchen, 2009)	Vattel's Law of Nations and Just War Theory	Makale	Din	19
(Early & Schulzke, 2019)	Still Unjust, Just in Different Ways: How Targeted Sanctions Fall Short of Just War Theory's Principles	Makale	Uluslararası İlişkiler	18
(Sagan & Valentino, 2019)	Just War and Unjust Soldiers: American Public Opinion on the Moral Equality of Combatants	Makale	Sosyal Bilimler	17
(Pattison, 2018)	The Case For The Nonideal Morality of War: Beyond Revisionism Versus Traditionalism in Just War Theory	Makale	Siyaset Bilimi	17
(Lazar, 2015)	Risky Killing and the Ethics of War	Makale	Felsefe	17

2. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde, çalışmanın araştırma deseni, çalışmanın amacı ve araştırma soruları, veri ve veri toplama aracı ve çalışmanın bulguları üzerinde durulacaktır.

2.1. Araştırma Deseni

Çalışmada kullanılan yöntem, bibliyometrik analizdir. Bu yöntem, içerik analizinden farklı olarak, yöntemin bünyesinde konular ve yöntemler gibi çeşitli unsurlar barındırmaktadır. Bu açıklama, çalışmada bu analiz yönteminin neden tercih edildiğini ortaya koymaktadır.

2.2. Çalışmanın Amacı ve Araştırma Soruları

Bu çalışmada, “haklı savaş teorisi” anahtar kelimesinin yer aldığı çalışmaları incelemek amaçlanmaktadır. Bunun yanında bu çalışma ayrıca, kendi içerisinde çeşitli amaçları da resmetmektedir. Bunlardan birincisi, haklı savaş teorisi temelindeki literatürün görünümünü göstermektir. İkincisi, bu konu hakkında literatürde yer bulan önde gelen isimlerin kimler olduğunu açıklamaktır. Diğer, bu konu özelinde literatürde tartışılan konuların neler olduğu ortaya koymaktır. Sonuncusu ise bu konu kapsamında bir modelleme inşa etmektir.

Tüm bu amaçlar temelinde, bu çalışma çeşitli soruları da görünür hale getirmektedir. Bu sorulardan bazıları şunlardır:

1. Web of Science (WOS) veri tabanında yapılan tarama sonrasında “just war theory” özelinde kaç tane eser/ yayın vardır?
2. WOS’taki “just war theory” anahtar kelimesi özelinde tespit edilen eserlerin yıllara göre sayısal dağılımı nasıldır?
3. WOS’taki “just war theory” anahtar kelimesi özelinde tespit edilen eserlerin çalışma türlerine göre nasıl dağılım göstermektedir? En fazla eser, kim tarafından yayınlanmıştır.
4. WOS’ta “just war theory” özelinde tespit edilen eserleri hangi araştırma alanları temelinde sınıflandırılabilir?
5. WOS’ta “just war theory” özelinde tespit edilen eserlerde yazarların kullandıkları diller hangileridir?
6. WOS’ta “just war theory” özelinde en çok eserin yapıldığı devlet hangisidir?
7. WOS’ta “just war theory” özelinde en çok eserin yapıldığı kurum hangisidir?
8. WOS’ta “just war theory” özelinde yayınlanan eserler en çok hangi endekste yayınlanmıştır?
9. WOS’ta “just war theory” özelinde yayınlanan eserler arasında yazarlar tarafından en çok tercih edilen anahtar kelimeler hangileridir?
10. WOS’ta “just war theory” ile ilgili çalışmalarda atıf sayısı ve toplam bağlantı gücü noktasında ön sıra olan kişiler ve metinler kimlerdir/ hangileridir?

2.3. Veri ve Veri Toplama Aracı

Çalışmada kullanılan program Vosviewer’dir. Vosviewer programı, WOS vasıtasıyla çalışmada kullanılan verilerin görselleştirilmesine ve ayrıntılı açıklamasına yardımcı olan etkin bir program olarak göze çarpmaktadır. Ayrıca bu programda bu verilerin haritalandırılmasından kavramsal ilişkiye kadar çeşitli kategorilerde sağlamış olduğu fırsatlar, bibliyometrik analiz bünyesinde programın yayın bir şekilde kullanılmasına imkân sağlamaktadır. Tüm bunların yanı sıra, WOS’un tercih edilmesinin altında da bilim dünyasında araştırmacılar tarafından bu veri tabanının prestij olarak önemli bir konumda bulunması yatmaktadır.

3. Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde, 16.11.2024 tarihinde WOS’ta “just war theory” taramasıyla ulaşılan sonuçlardan elde edilen veriler analiz edilecektir.

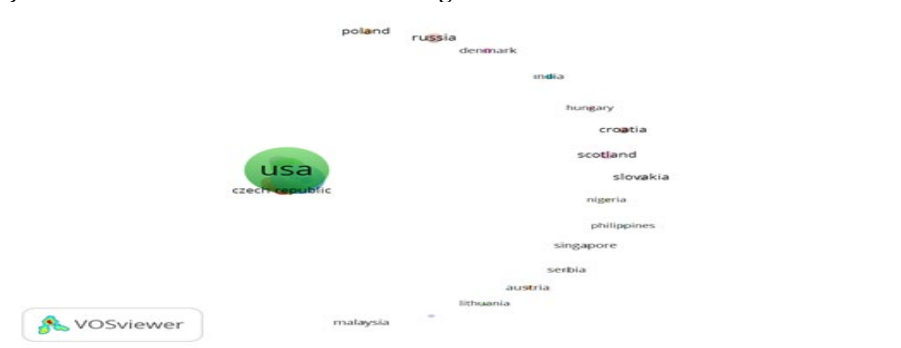
Vosviewer programında analiz edilmesi için verilere en az 1 yayın ve en az 1 atıf kriteri uygulanmış, bu kriterde de uyum sağlayan 375 yazar tespit edilmiştir. Bu tespit sonrasında ortaya yazarların doküman sayısı, atıf sayısı ve toplam bağlantı gücü şeklinde sayısal verilerin resmedildiği bir tablo ortaya çıkmıştır. Örneğin bu tabloda ilk beşte; doküman sayısı olarak Tamar Meisels (14), John M. Lango (12), James Pattison (11), Howard Williams (9) ve Cian O’driscoll (8); atıf sayısı olarak James Farr (92), Seth Lazar (91), James Pattison (77), Laura Sjoberg (73) ve Robert Sparrow (70); toplam bağlantı gücü noktasında Cian O’driscoll (11), Kimberly Hutchings (7), David Whetham (7), Peter Coals (7) ve Alayne Cotterill (7) yazarlar yer almaktadır. Tüm bunların yanı sıra, Tablodaki diğer verilerin de programda işleme konulması sonrasında Şekil 3, 375 öğeden, 304 kümeden, 122 bağlantıdan ve 129 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Tablo 2: Yazarların Eserinde Kullandıkları Dilleri (WOS)

Dil	Yayın Sayısı
İngilizce	664
Rusça	10
İspanyolca	8
Almanca	6
Hırvatça	5
Felemenkçe	5
Fransızca	5
Çekçe	2
İtalyanca	2
Slovakça	1

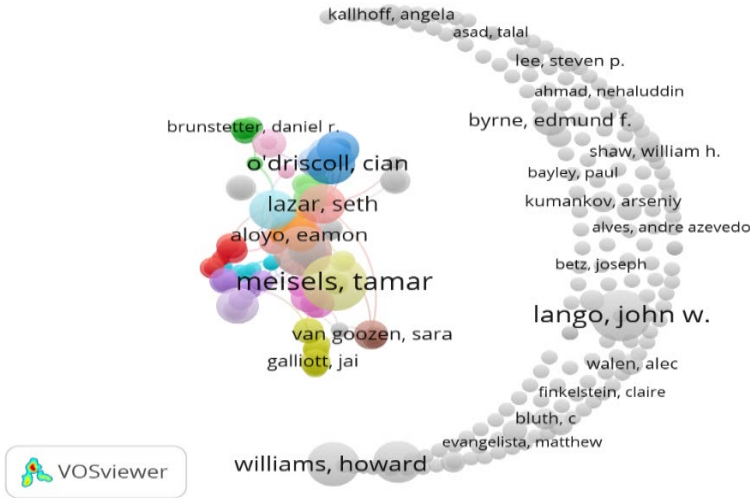
Tablo 2’de 1978-2024 yılları arasında yayınlanan eserlerde yazarların kullandıkları dillere ilişkin sayısal verilere yer verilmiştir. Tablo 2’ye göre, bu yıllar arasında yazarlar tarafından eserlerinde kullandıkları dilin 664 ile İngilizce olduğu görülmüştür. Ayrıca bu tabloda yazarların eserlerinde İngilizceden sonra kullandıkları diller ise Rusça, İspanyolca, Almanca, Hırvatça, Felemenkçe, Fransızca, Çekçe, İtalyanca ve Slovakça şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 4. Devletlerdeki Ortak Yazar Bağlantısı

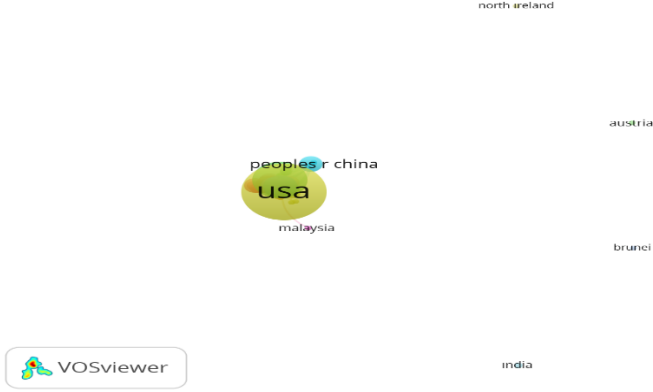
Şekil 4’te, devletlerdeki ortak yazar bağlantısı üzerine bir ağ haritası üzerine bağlantıya yer verilmektedir. Bu ağ haritanın ortaya çıkması adına WOS’taki verilere, Vosviewer programı üzerinden en az 1 yayın ve en az 1 atıf kriteri üzerinden uygulanmış ve 41 devlet bu kriterlere uyum sağlamıştır. Sonrasında ise program vasıtasıyla işlenen bu uyum özelinde bazı sayısal verilerin sıralandığı doküman sayısı olarak ABD (248), atıf sayısı olarak ABD (1139) ve toplam bağlantı gücü olarak da ABD (23) gibi verilerden oluşan bir tablo ortaya çıkmıştır. Bu tablodaki veriler üzerinden Şekil 4, 41 öğeden, 22 kümeden, 47 bağlantıdan ve 61 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 5. Yazarların Atıf Analizi

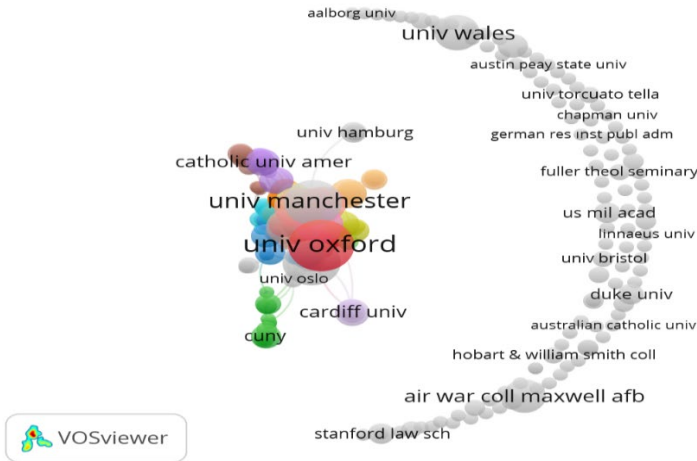
Şekil 5’te yazarların atıf analizi temelinde bağlantılara yer verilmiştir. Bu bağlantının ortaya çıkması noktasında WOS’taki verilere, Vosviewer programı vasıtasıyla kriter olarak en az 1 yayın ve en az 1 atıf şartları uygulanmış ve bu şartlara 610 yazardan 375’i uyum sağlamıştır. Bu yazarlar üzerinden yapılan analiz neticesinde doküman sayısı olarak Tamar Meisels (14), atıf sayısı olarak James Farr (92) ve toplam bağlantı gücü olarak Cian O’driscoll (44) gibi yazarların lider olduğu bir tablo meydana gelmiştir. Bu tablo temelinde sayısal verilerin işleme konulması sonrasında, Şekil 5, 375 öğeden, 184 kümeden, 385 bağlantıdan ve 450 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 6. Ülkelerin Atıf Analizi

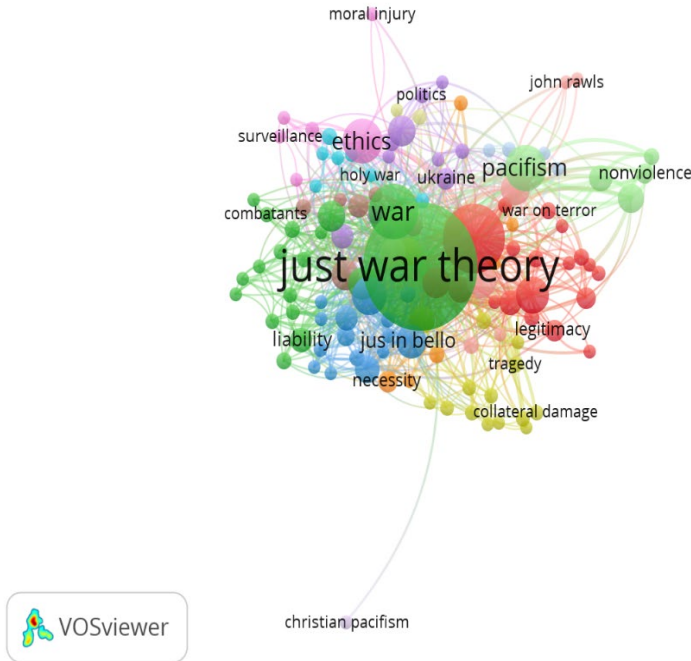
Şekil 6’da eserlerin yayınlandıkları devletler noktasında aldıkları atıflara dair bağlantıya yer verilmiştir. Bu bağlantının oluşması için WOS’taki veriler Vosviewer programı üzerinden en az 1 çalışmanın yayınlanması ve de en az 1 atfın alınmış olması kriterleri işleme konulması konulmasıyla 55 devletten 41’inin uyum sağladığı görülmüştür. Bu uyuşma sonrasında programda ele alınan veriler doğrultusunda 248 ile ABD’nin doküman sayısında, 1139 ile ABD’nin atıf sayısında ve 137 ile ABD’nin toplam bağlantı gücünde lider olduğu bir tablo meydana çıkmaktadır. Bu tablodaki tüm verilerin üzerinden analizlerin programda işlenmesi ile Şekil 6, 41 ögeden, 15 kümeden, 115 bağlantıdan ve 329 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 7. Kurumların Atıf Bağları

Şekil 7’de kurumlar arasındaki atıf bağlantısı resmedilmeye çalışılmıştır. Bu bağlantının meydana gelmesi adına WOS’taki verilerin Vosviewer programı üzerinden uygulanan (Kriterler: En az 1 çalışmanın yayınlanması ve En az 1 atıf) işlem uygulanmıştır. Programda bu işlemle uyumlu 288 kurum üzerinden doküman sayısı, atıf sayısı ve toplam bağlantı gücü başlıklar altında sayısal veriler ortaya çıkmıştır. Örneğin, bu tabloda doküman sayısı olarak ilk beşte yer alan kurumlar; Oxford University (19), Manchester University (14), Tel Aviv University (14), Australian National University (11) ve King’s College London (10); atıf sayısı olarak ilk beşte yer alan kurumlar; Oxford University (157), Australian National University (98), Northwestern University (92), Manchester University (84) ve Edinburgh University (82); ve toplam bağlantı gücü olarak ilk beşte yer alan kurumlar, Australian National University (76), Manchester University (44), Oxford University (32), Stockholm University (25) ve Edinburgh University (24) şeklinde sıralanmaktadır. Oluşan bu tablo üzerinden verilerin programda analiz edilmesi neticesinde Şekil 7, 288 öğeden, 126 kümeden, 407 bağlantıdan ve 487 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

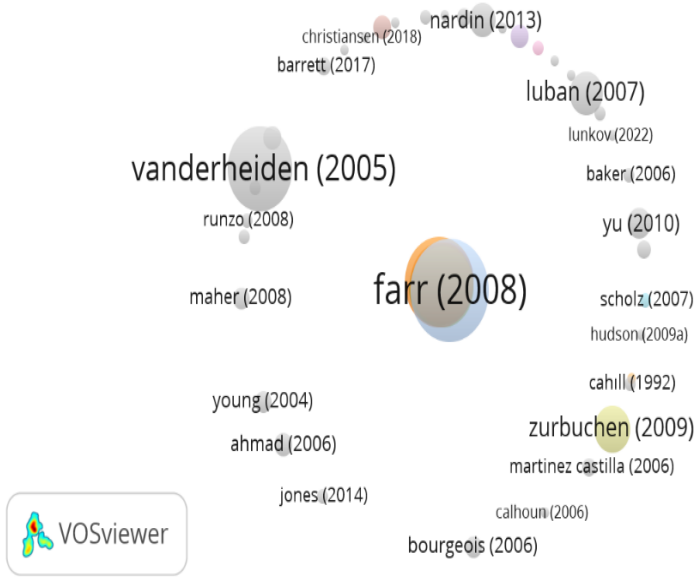
Şekil 8. Anahtar kelimelerin Bağları

Şekil 8’de WOS’ta “just war theory” anahtar kelimesiyle yapılan tarama neticesinde elde edilen eserlerde kullanılan anahtar kelimelerin ağ bağlantısına yer verilmiştir. Bu bağlantının ortaya çıkması noktasında eserler, Vosviewer programı vasıtasıyla

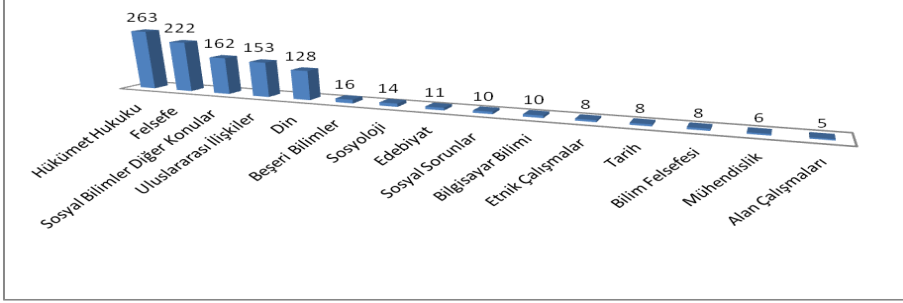
belirlenen anahtar kelimeler arasında en az 3 kez kullanılması kriteri üzerinden işlem görmüştür. Programda yapılan analiz neticesinde bu kriterde, 1120 kelime üzerinden 123 tanesi uyumuştur. Programda, kritere uygun kelimeler üzerinden yapılan analiz neticesinde örneğin, ilk beşte anahtar kelimeler arasında çok sık kullanılan just war theory (244), just war (71), war (46), pacifism (32) ve ethics (30) ve de anahtar kelimeler arasında da toplam bağlantı gücü noktasında just war theory (481), just war (151), war (133), pacifism (94) ve jus ad bellum (73) çeşitli verilerin yer aldığı tablo oluşmuştur. Bu tablodaki verilerin de programda analiz edilmesi sonrasında Şekil 8, 123 öğeden, 14 kümeden, 784 bağlantıdan ve 1434 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 9. Metinlerin Bibliyografik Bağların Haritası

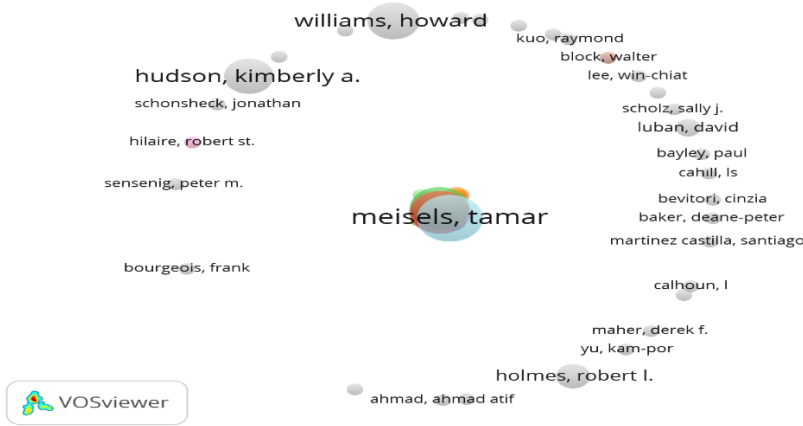
Şekil 9'da iki farklı eserin ortak bir esere atıf yapması bağlantısına yer verilmiştir. Bu bağlantının ortaya çıkması için WOS'ta elde edilen verilerin Vosviewer programı kullanılmıştır. Programda, bu verilere en az 1 atıf kriteri uygulanmış ve bu kriter ise 708 eserden 394'ünün eşleştiği görülmüştür. Bu eşleşme üzerinden programda yapılan analiz sonrasında mesela, ilk beşte atıf alanlar; 92 ile Farr (2008), 70 ile Sparrow (2011), 63 ile Vanderheiden (2005), 57 ile Purves (2015) ve 57 ile Inghilleri (2010) ve de ilk beşte yer alan toplam bağlantı gücünde 579 ile Lango (2014), 523 ile Meisels (2018a), 492 ile Lazar (2017a), 485 ile Aloyo (2013) ve 412 ile Finlay (412) gibi eserlerin yer aldığı bir tablo meydana gelmiştir. Bu tablo üzerinden programda yapılan analiz neticesinde Şekil 9, 394 öğeden, 49 kümeden, 10009 bağlantıdan ve 16448 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 10. WOS’a Göre Eserlerin Araştırma Alanları (ilk 15)

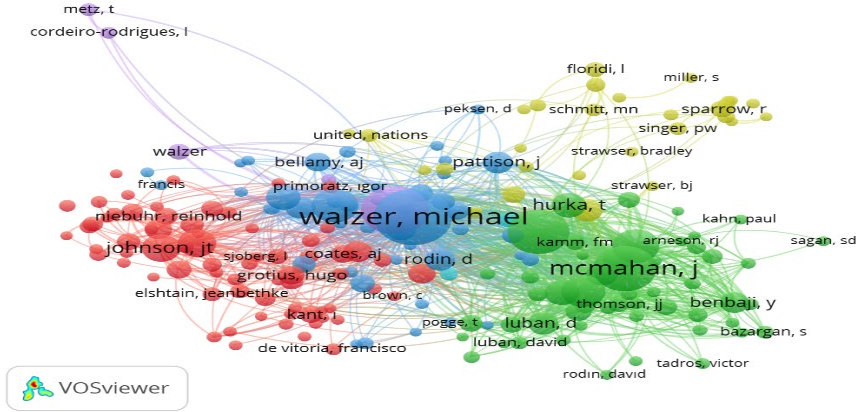
Şekil 10’da WOS’ta “just war theory” anahtar kelimesiyle yapılan tarama neticesinde ulaşılan 1421 eserin araştırma alanlarının çeşitli olmasından dolayı, sadece ilk 15 tanesine yer verilmiştir. Şekil 10’a göre, bu eserler arasında çalışma alanlarından en fazla yoğunluğa hükümetler hukuku sahiptir.

Şekil 11. Yazarların Bibliyografik Bağlantı Haritası

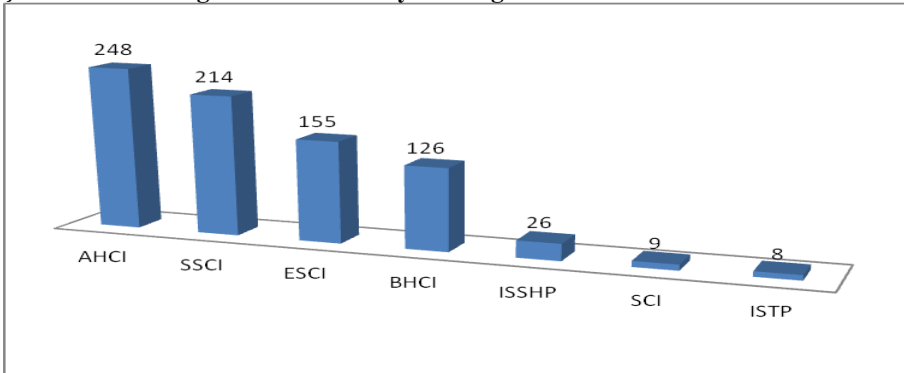
Şekil 11’de yazarların bibliyografik bağlantısını ortaya koyan bir haritasına yer verilmiştir. Bu haritanın ortaya çıkması için WOS’ta elde edilen veriler Vosviewer programı kullanılarak kriter olarak en az 1 çalışmanın yayınlanmış olması ve en az 1 atfın da atılmış olması gibi şartlar üzerinden analiz edilmiştir. Programda, bu kriterlere uygun 375 yazar tespit edilmiştir. Programda bu kişiler üzerinden analizin devam ettirilmesi neticesinde doküman sayısı, atıf sayısı ve toplam bağlantı gücü şeklinde sayısal verilerin yer aldığı bir tablo ortaya çıkmıştır. Bu tabloda ilk sırada mesela, doküman noktasında Tamar Meisels (14), atıf sayısı olarak James Farr (92) ve toplam bağlantı gücü olarak da Seth Lazar (2771) yer almaktadır. Ayrıca tablodaki diğer veriler üzerinden programda yapılan analiz temelinde Şekil 11, 375 öğeden, 49 kümeden, 10422 bağlantıdan ve 35384 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 12. Yazarların Ortak Atıf Analizi Haritası

Şekil 12’de ise yazarların ortak atıf bağları gösterilmektedir. Bu bağların ortaya çıkması için WOS’taki verilerin Vosviewer programı kullanılmıştır. Bu programda, bu verilerin analiz edilmesi adına kriter olarak en az 10 atıf sayısı seçilmiş, bu kriterlere 11629 yazardan 204’ünün uygun olduğu tespit edilmiştir. Programda bu kişiler üzerinden analize devam edilmesi neticesinde atıf sayısı (en yüksek: Michael Walzer (364)) ve toplam bağlantı gücü (en yüksek: Michael Walzer (4765)) gibi başlıklar altında sayısal verilerin yer aldığı bir tablo ortaya çıkmıştır. Bu tablodaki veriler ışında programda yapılan analiz neticesinde Şekil 12, 204 öğeden, 6 kümeden, 9567 bağlantıdan ve 48649 toplam bağlantı gücünden meydana gelmiştir.

Şekil 13. WOS’a göre Eserlerin Yayınlandığı Endeksler

Şekil 13’te, eserlerin yayınlandığı endekslerin sayısal dağılımlarına yer verilmiştir. Şekil 13’e göre eserlerin en az yayınlandığı endeksin 8 ile ISTP iken, en fazla yayınlandığı endeksin 248 ile AHCI olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ

Haklı Savaş geleneğine dair tarihsel bir irdeleme yapıldığında çok eski dönemlere kadar uzanan derin bir tarihe sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu tarihsel derinlik aynı zamanda çeşitli zamanlarda farklı yazarlar tarafından kaleme alınan birçok çalışma yapılmasına imkân sağladığı görülmüştür.

Çalışmanın amacında üzerinden durulan ve araştırma soruları özelinde ulaşılan sonuçlardan birincisi, WOS'ta “just war theory (haklı savaş teorisi)” anahtar kelimesi özelinde yapılan tarama neticesinde 708 esere ulaşılmıştır. Bu eserler, 1978-2024 yılları arasını kapsamaktadır. Bu yıllar arasında yayınlanan en fazla eser 2018'de yayınlanmıştır. Eserlerin çalışma türlerin noktasında makaleden kitap bölümüne kadar çeşitli olduğu görülmüştür. Öyle ki bu çalışma türleri arasında makale sayısal olarak çok önde bulunmaktadır.

Yayınlanan eserler arasında en fazla yayın, 14 tane ile Tamar Meisels tarafından kaleme alınmıştır. Ayrıca T. Meisels, yazarların atıf analizi bağlamında ve çalışmaların bibliyografik bağlamında da doküman sayısı başlığında da önde bulunmaktadır.

Eserlerde yazarların kullandıkları diller ele alındığında İngilizceden Almancaya, Hırvatçadan İtalyancaya kadar çeşitli olduğu tespit edilmiştir. Bu diller arasında yazarların eserlerinde en fazla kullandıkları dil İngilizcedir. Ayrıca, eserlerin yayınlandığı devlet noktasında da ABD'nin önde yer aldığı görülmüştür. Aynı zamanda ABD, devletlerin atıf sayısı ve toplam bağlantı gücü gibi başlıklarda da lider konumda bulunmaktadır. Devletlerin yanı sıra kurumların atıf bağları irdelendiğinde doküman sayısında ve atıf sayısında Oxford University birinci sırada yer alırken, toplam bağlantı gücü noktasında da kurumlar arasında Australian National University önde bulunmaktadır.

Ayrıca yazarların atıf analizi bağlamında eserlerde atıf sayısında James Farr ve toplam bağlantı gücünde Cian O'driscoll gibi isimler birinci sırada yer almaktadır. Yazarların eserlerinde kullandıkları anahtar kelimeler nazarında ise de tekrar eden kelime sayısı ve toplam bağlantı gücü gibi başlıklarda “just war theory” en çok tercih edilen kelime olarak karşımıza çıkmaktadır.

Eserlerin bibliyografik bağları noktasında ise ilk olarak, yazar bağlamında James Farr atıf sayısında ve toplam bağlantı gücünde de Seth Lazar gibi isimler üst sırada yer almaktadır. Diğer, yani eserlerin bibliyografik bağların da atıf sayısında Farr (2008) ve toplam bağlantı gücünde Lango (2014) en çok karşılaşılan metinlerdir.

Tüm bunların yanı sıra, yazarların ortak atıf analizinde Michael Walzer hem atıf sayısında hem de toplam bağlantı gücünde ilk sırada bulunan bir yazardır. Öte yandan, eserlerin araştırma alanları noktasında çeşitlilik vardır. Bunlar; hükümet

hukuku, din, uluslararası ilişkiler, felsefe gibi. Bunlar arasında en fazla yoğunluğa ise hükümet hukuku sahiptir. Sonuncu olarak da, eserlerin yayınlanmasında da endeks noktasında AHCI ve SCI gibi çeşitliliğin olduğu görülmüştür. Bu endekslerde en çok eser ise AHCI'de verilmiştir.

BIBLIOMETRIC MAPPING OF STUDIES ON 'JUST WAR THEORY'

1. INTRODUCTION

The historical adventure of the just war tradition has its origins in ancient times, as evidenced by the contributions of numerous scholars and authors from Plato to Augustine, and from Vitoria to Walzer. This concept has served as a wellspring of inspiration for works across various research domains, particularly in the contemporary era. Within these works, the notion of just war has been elucidated and addressed through a range of dimensions and elements.

2. METHODS

The methodological approach employed in this study is that of bibliometric analysis. In contradistinction to content analysis, this approach incorporates a multitude of subjects and methodologies. The rationale underlying the selection of this particular method of analysis is elucidated in the following explanation.

This study has been designed to analyse the extant literature on the subject in which the keyword 'just war theory' appears. Moreover, the present study embodies multiple objectives of its own. Primarily, it is intended to demonstrate the extant literature on the just war theory and its attendant perspectives. In addition, it is the objective of the study to elucidate the seminal figures in the extant literature on this subject. Furthermore, it is the intention of the study to reveal the issues in the extant literature on this subject. Finally, the study is designed to construct a model within the scope of this topic..

This study is predicated on all aforementioned aims, and it is the purpose of this paper to draw attention to several questions that are raised by it, thus facilitating discussion of these questions and their implications. These include the following:

1. Following exhaustive research in the Web of Science (WOS) database, a query has been formulated to ascertain the number of extant works and publications concerning 'just war theory'?
2. What is the numerical distribution of the works identified in WOS for the keyword 'just war theory' according to years?
3. How is the distribution of the works identified in WOS for the keyword 'just war theory' according to the study types? Who published the most works and by whom?
4. Based on which research areas can the works identified in WOS on 'just war theory' be classified?

5. What languages are used by the authors of the works on 'Just war theory' in WOS?
6. Which state has the most works on 'Just War Theory' in WOS?
7. Which institution has the most works on 'Just War Theory' in WOS?
8. In which index are WOS's most published works on 'Just war theory'?
9. Which keywords are the most preferred by the authors among the works published in WOS on 'Just war theory'?
10. Who/which are the leading people and texts regarding the number of citations and total link strength in the studies on 'Just war theory' in WOS?

3. CONCLUSION

A thorough examination of the historical Just War tradition reveals that it has deep historical roots, extending back to ancient times. This extensive historical depth has also facilitated the development of numerous studies by various authors across different historical periods.

The initial outcome of the study, which is accentuated in its overarching objective and attained in accordance with its research inquiries, is the identification of 708 scholarly works as a consequence of the search conducted on the Web of Science (WOS) for the keyword 'just war theory.' These works span the period from 1978 to 2024. The majority of publications from this period were published in 2018. With respect to the nature of these works, the study noted a diversity in formats, ranging from articles to book chapters. Of these study types, articles were by far the numerically dominant category.

A total of 14 publications have been recorded as being contributed by Tamar Meisels, which represents the highest number of publications of all the authors under review here. Moreover, she also occupies the leading position with respect to the number of documents, as determined by citation analysis, both in the context of the authors themselves and the bibliographic milieu of the extant studies.

A subsequent analysis of the languages utilised by the authors in their respective works reveals a range from English to German, and from Croatian to Italian. English is the most prevalent language used by the authors in their works. In addition, an analysis of the publishing locations of the works reveals that the USA has the highest number of publications, indicating a significant presence of these works in that particular region. Concurrent with this, it is also observed that the USA is the leader in terms of the number of citations of states and the total link strength. In addition to the states, when the citation ties of the institutions are analysed, Oxford University ranks first in the number of documents and citations. Conversely, the Australian National University has been identified as the leading institution in terms of total link strength.

Moreover, within the domain of citation analysis of authors, James Farr emerges as the leading figure in terms of citation frequency, while Cian O'Driscoll dominates

the field in terms of total link strength. With respect to the keywords employed by these authors in their respective works, 'just war theory' predominates as the most prevalent term in titles, a phenomenon that is mirrored by its recurrence in both the number of repeated words and the total link strength.

With respect to the bibliographic connections of the works, the following names are at the forefront: James Farr in the context of authorship and Seth Lazar in terms of the number of citations and total link strength. In the bibliographic links of the works under discussion, the most prominent figures were Farr (2008) with regard to citations and Lango (2014) with respect to total link strength.

In addition to the above, in the co-citation analysis of the authors, Michael Walzer is the author who ranks first in both the number of citations and the total link strength. Conversely, the research areas of Walzer's works exhibit diversity. These include governmental law, religion, international relations, and philosophy. Of these, governmental law has the highest density. Finally, it has been observed that there is diversity in terms of indexes such as AHCI and SCI with regard to the publication of the works. A preponderance of the publications listed in these indexes are found in AHCI.

KAYNAKÇA

Akal, B. C. (1997). *Modern Düşüncenin Doğuşu (İspanyol Altın Çağı)*, Ankara: Dost Kitabevi.

Asad, T. (2010). Thinking About Terrorism and Just War. *Cambridge Review of International Affairs*, 23(1), 3-24.

Bazargan, S. (2013). Complicitous Liability in War. *Philosophical Studies*, 165(1), 177-195.

BBC Türkçe (2013). Siyasi Düşünceler Tarihi 3: Cicero ve Aziz Augustinus. Erişim tarihi: 19.11.2018, https://www.youtube.com/watch?v=MyGmljFKcUM&index=3&list=PL_J_IcLsODv7LpITmWZkD2sA6y61KBctb

Blair, R. ve Kalmanovitz, P. (2016). On the Rights of Warlords: Legitimate Authority and Basic Protection in War-Torn Societies. *American Political Science Review*, 110(3), 428-440.

Brunstetter, D. ve Zartner, D. (2011). Just War against Barbarians: Revisiting the Valladolid Debates between Sepulveda and Las Casas. *Political Studies*, 59(3), 733-752.

Burke, A. (2004). Just War or Ethical Peace? Moral Discourses of Strategic Violence after 9/11. *International Affairs*, 80(2), 329-353.

- Dalar, M. (2008). Uluslararası Hukukta “Haklı Savaş” Doktrini: Bir Problemin Analizi. *Muhafazakar Düşünce Dergisi*, 4(15), 231-249.
- Early, B. ve Schulzke, M. (2019). Still Unjust, Just in Different Ways: How Targeted Sanctions Fall Short of Just War Theory’s Principles. *International Studies Review*, 21(1), 57-80.
- Ereker, F. A. (2004). İlkçağlardan Günümüze Haklı Savaş Kavramı. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 1(3), 1-36.
- Fabre, C. (2008). Cosmopolitanism, Just War Theory and Legitimate Authority. *International Affairs*, 84(5), 963-976.
- Farr, J. (2008). Locke, Natural Law, and New World Slavery. *Political Theory*, 36(4), 495-522.
- Flint, C. ve Falah, G. (2004). How the United States Justified its War on Terrorism: Prime Morality and the Construction of a “Just War”. *Third World Quarterly*, 25(8), 1379-1399.
- Frazer, E. ve Hutchings, K. (2007). Argument and Rhetoric in the Justification of Political Violence. *European Journal of Political Theory*, 6(2), 180-199.
- Grotius, H. (2011). *Savaş ve Barış Hukuku* (S. L. Meray, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.
- Hocaoğlu, D. (2003). Savaş ve Barış Üzerine. *Köprü*, 83, 105-129.
- Horowitz, M. (2016). The Ethics & Morality of Robotic Warfare: Assessing the Debate over Autonomous Weapons. *Daedalus*, 145(4), 25-36.
- Hoş, H. S. (2020). *Haklı Savaş ve İnsancıl Hukuk*, İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık.
- Inghilleri, M. (2010). “You Don’t Make War Without Knowing Why” The Decision to Interpret in Iraq. *Translator*, 16(2), 175-196.
- Jeffery, R. (2006). *Hugo Grotius in International Thought*. The United of America: Macmillan.
- Johnson, T. J. (1994). Haklı Savaş. D. Miller vd. (Der.), (B. Peker ve N.Kıraç, Çev.). *Blackwell’in Siyasal Düşünce Ansiklopedisi I (A-J)* içinde (ss.321-325). Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Kalkavan Taslaman, F. (2011). Geçmişten Günümüze “Haklı Savaş” Kavramının Yorumu. Doktora Tezi.

- Kamm, F. (2004). Failures of Just War Theory: Terror Harm, and Justice. *Ethics*, 114(4), 650-692.
- Kreps, S. ve Kaag, J. (2012). The Use of Unmanned Aerial Vehicles in Contemporary Conflict: A Legal and Ethical Analysis. *Polity*, 44(2), 260-285.
- Langan, J. (1984). The Elements of Augustine Just War Theory. *Journal of Religious Ethics*, 12(1), 19-38.
- Lazar, S. (2017). Just War Theory: Revisionists Versus Traditionalists. *Annual Review of Political Science*, 20, 37-54.
- Lazar, S. (2015). Risky Killing and the Ethics of War. *Ethics*, 126(1), 91-117.
- Mattox, J. M. (2006). *Saint Augustine and the Theory of Just War*. New York : Continuum.
- Megoran, N. (2008). Militarism, Realism, Just War, or Nonviolence? Critical Geopolitics and the Problem of Normativity. *Geopolitics*, 13(3), 473-497.
- Nardin, T. (2006). International Political Theory and The Question of Justice. *International Affairs*, 82(3), 449-465.
- Nye, J. ve Welch A. D. (2013). *Küresel Çatışmayı ve İşbirliğini Anlamak* (R. Akman, Çev.). İstanbul: Türkiye İş bankası Kültür Yayınları.
- Özlük, E. (2015). Adil Savaş ve Irak Savaşı: Anakronik Bir Öğretiyi 21.yüzyılda Yeniden Okumak. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(30), 15-58.
- Pattison, J. (2018). The Case for the Nonideal Morality of War: Beyond Revisionism versus Traditionalism in Just War Theory. *Political Theory*, 46(2), 242-268.
- Purves, D., Jenkins, R. ve Strawser, B. (2015). Autonomous Machines, Moral Judgment, and Acting for the Right Reasons. *Ethical Theory And Moral Practice*, 18(4), 851-872.
- Rodin, D. (2008). Two Emerging Issues of Jus Post Bellum: War Termination and The Liability of Soldiers for Crimes of Aggression. C. Stahn ve J. Kleffner (Eds.), *Jus Post Bellum: Towards a Law of Transition From Conflict to Peace* içinde, (ss.53-76), The Netherlands: T.M.C.Asser Press.
- Sagan, S. ve Valentino, B. (2019). Just War and Unjust Soldiers: American Public Opinion on the Moral Equality of Combatants. *Ethics & International Affairs*, 33(4), 411-444.

Simpson, T. ve Müller, V. (2016). Just War and Robots’ Killings. *Philosophical Quarterly*, 66(263), 302-322.

Sjoberg, L. ve Peet, J. (2011). Targeting Women in Wars. *International Feminist Journal of Politics*, 13(2), 163-182.

Sparrow, R. (2016). Robots and Respect: Assessing the Case Against Autonomous Weapon Systems. *Ethics & International Affairs*, 30(1), 93-116.

Stanford Encyclopedia of Philosophy (2016). War. Erişim tarihi: 17.11.2018, <https://plato.stanford.edu/entries/war/>

Thukydides. (2010). *Peloponnesos Savaşları* (F. Akderin, Çev.). İstanbul: Belge Yayınları.

Vanderheiden, S. (2005). Eco-terrorism or Justified Resistance? Radical Environmentalism and the “War on Terror”. *Politics & Society*, 33(3), 425-447.

Walzer, M. (2002). The Triumph of Just War Theory (and the Dangers of Success). *Social Research*, 69(4), 925-944.

Walzer, M. (2010). *Haklı Savaş Haksız Savaş: Tarihten Örneklerle Desteklenmiş Ahlaki Bir Tez* (M. Doğan, Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Williams, H. (2012). Kant and the End of War. UK: Palgrave Macmillan.

Zurbuchen, S. (2009). Vattel’s Law of Nations and Just War Theory. *History of European Ideas*, 35(4), 408-417.

KATKI ORANI / CONTRIBUTION RATE	AÇIKLAMA / EXPLANATION	KATKIDA BULUNANLAR / CONTRIBUTORS
Fikir veya Kavram / <i>Idea or Notion</i>	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak / <i>Form the research hypothesis or idea</i>	Serdar ÇUKUR
Tasarım / <i>Design</i>	Yöntemi, ölçeği ve deseni tasarlamak / <i>Designing method, scale and pattern</i>	Serdar ÇUKUR
Veri Toplama ve İşleme / <i>Data Collecting and Processing</i>	Verileri toplamak, düzenlenmek ve raporlamak / <i>Collecting, organizing and reporting data</i>	Serdar ÇUKUR
Tartışma ve Yorum / <i>Discussion and Interpretation</i>	Bulguların değerlendirilmesinde ve sonuçlandırılmasında sorumluluk almak / <i>Taking responsibility in evaluating and finalizing the findings</i>	Serdar ÇUKUR
Literatür Taraması / <i>Literature Review</i>	Çalışma için gerekli literatürü taramak / <i>Review the literature required for the study</i>	Ahmet KARAGÜZEL